

Kampaņas “Esi oriģināls – izvēlies oriģinālu!” atklāšanā jaunieši uzrāda labas zināšanas par viltojumu atpazīšanu

Publicēts: 20.05.2023.

[Jaunumi](#)

Patentu valdes ziņa. Publicēta 19.05.2023.

Daļai Latvijas iedzīvotāju nav svarīgi, vai tiešsaistē iegādāta prece ir oriģināla, vai nezināmas izcelsmes viltojums, un arī sociālo mediju sludinājumu platformu administratori pieļauj viltojumu plašu izplatību. To Patentu valde noskaidrojusi ar sociālā eksperimenta palīdzību, gatavojoties ikgadējai pretviltošanas un sabiedrības informēšanas kampaņai "Esi oriģināls - izvēlies oriģinālu!"

Kampaņas “Esi oriģināls – izvēlies oriģinālu” atklāšanas pasākums piektdien, 19.maijā, notika Rīgas Mākslas un mediju tehnikumā, kur audzēkņiem bija iespēja arī parādīt savas zināšanas par to, vai viņi zina, kur vērsties, ja ir aizdomas par viltojumiem, kādēļ tos iegādāties var būt veselībai un dzīvībai bīstami, kā arī citu nozīmīgu informāciju.

99 Patentu valdes direktors Agris Batalauskis "Sociālo mediju un sludinājumu platformās veiktais eksperiments apstiprinājis gan mūsu novērojumus, gan arī 2022.gadā veiktā pētījuma rezultātus par jauniešu attieksmi pret oriģinālām precēm – aptuveni 20% no Latvijā dzīvojošiem jauniešiem atzinuši, ka viņiem ir vienalga, vai iegādātā prece ir oriģināla vai viltojums, savukārt ap 50% atzinuši, ka pēdējā gada laikā apzināti iegādājušies viltojumus. Tas nozīmē, ka mums ir jāturpina strādāt ar jauniešu auditoriju, kā arī ar uzņēmējiem un visu sabiedrību kopumā, lai pārliecinātu par labu kvalitatīvu preču patēriņam, neizvēloties nezināmas izcelsmes preces."

Veiktā eksperimenta mērķis bija pārlicināties, vai cilvēki tiešsaistē iegādājas nepārprotamus viltojumus. Tas norisinājās no 10. līdz 17.maijam, izvietojot 38 sludinājumus tādās vietnēs kā facebook.com, ss.com un andelemandele.lv. Pircējiem tika piedāvātas dažādas preces, tostarp auto rezerves daļas, smaržas, somiņas un aksesuāri, uztura bagātinātāji un elektronikas preces. Ievērojami lielāka interese par izvietotajām precēm bija sludinājumu portālos, kur kopumā atsaucās 302 interesenti, turpretī sociālajos medijos tikai 35. Lielākā interese bija par viltotām smaržām, kam sekoja somiņas un aksesuāri. Analizējot sludinājumos piedāvātās preces, Patentu valde secinājusi, ka iedzīvotāji ir gatavi pirkt viltojumus, kuru cena pārsniedz 100 eiro, kā arī ir interese par jau lietotām viltotām precēm, visbiežāk apģērbu un aksesuāriem.

Kampanas atklāšanas pasākumā ar interaktīvas aptaujas palīdzību tika noskaidrota arī Rīgas mākslas un mediju tehnikuma audzēkņu attieksme pret viltojumiem, kā arī zināšanas par nepieciešamo rīcību, atklājot viltotas preces, kā arī uzklusīti ekspertu skaidrojumi.

Jaunieši interaktīvās aptaujas laikā parādīja labas zināšanas par to, kā atpazīt viltotas preces un kādi ir vispopulārākie viltojumi jauniešu vidū, kāpēc šādas preces nevajag iegādāties, savukārt zināšanas nepieciešams uzlabot par to, kur vērsties, ja ir iegādāts viltojums.

☞ Lai mazinātu viltotu preču izplatību, muiža kontrolē sūtījumus un kravas, kas tiek ievestas no trešajām valstīm. Iegādājoties internetā viltotu preci, pircējs var palikt gan bez pasūtījuma, gan arī naudas, jo šāda sūtījuma ceļu pie saņēmēja muiža aptur, pasākuma dalībniekiem stāstīja VID Muitas pārvaldes direktora vietniece Sandra Kārklīņa-Ādmine. “Mēs nezinām, kur nonāk līdzekļi, kas tiek iegūti no viltoto preču pārdošanas; iespējams, tie tiek izmantoti citu noziedzīgu darbību finansēšanai. Lai daudzējādās negatīvās sekas, ko rada viltojumi, mazinātos, es ļoti ceru, ka aicinājums “Esi oriģināls - izvēlies oriģinālu” sasniegs dzirdīgas ausis,” pauda Sandra Kārklīņa-Ādmine.

☞ “Teicienu “Ja tas izskatās pārāk labi, tas nav labi” var attiecināt arī uz viltotajām precēm un tiešsaistes veikaliem, kas tās izplata, tāpēc pirms kādas preces iegādes ir jāveic rūpīga tirgotāja izpēte, lai izvēle būtu atbildīga,” pasākuma dalībniekus mudināja Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktore Baiba Vītoliņa. Viņa jauniešu uzmanību vērsa uz drošības riskiem, kas var būt, iegādājoties viltotas preces - tās nereti ir kaitīgas veselībai, jo īpaši dažādi medikamenti un uztura bagātinātāji. Taču arī rotaļlietas, apģērbi, higiēnas preces un parfimērija var nodarīt kaitējumu veselībai.

☞ Iepirkšanās tiešsaistes veikalos ir saistīta arī ar savu datu aizsardzību, un nereti nezināšanas vai citu iemeslu dēļ pircēja dati var nonākt nevēlamu personu rīcībā, tāpēc iepērkoties internetā, ir jābūt atbildīgiem arī pret savu datu pieejamību trešajām personām, atgādināja Datu valsts inspekcijas vadītāja Jekaterina Macuka. “Pērkot neoriģinālu preci, jūs nonieciniet citu idejas. Vai jums patiktu, ka kāds paņemtu jūsu datus un fotogrāfijas, lai izmantotu savām interesēm, kas ne vienmēr var būt labiem nolūkiem? Domājiet par datiem, lai aizsargātu savu ģimeni,” jauniešus aicināja Jekaterina Macuka.

Kampanas atklāšanā jauniešiem bija iespēja klātienē apskatīt VID Muitas Pārvaldes konfiscētos viltojumus - parfimēriju, aksesuārus un apavus.

Patentu valde sabiedrības informēšanas un izglītošanas kampaņu organizē jau kopš 2017.gada, un tās mērķis ir pievērst uzmanību viltojumam negatīvajai ietekmei uz veselību, dzīvību, ekonomiku, un vidi, un aicināt izvēlēties oriģinālas preces.

Kampaņa tiek rīkota kopā ar Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldi, Patērētāju tiesību aizsardzības centru un Valsts policiju. To finansiāli atbalsta Eiropas Intelektuālā īpašuma birojs.

Plašāka informācija par viltojumu atpazīšanu, un kā rīkoties, ja ir iegādāts viltojums, pieejama mājaslapā www.viltotarealitate.lv.

Informāciju sagatavoja:

Ella Pētermane

Sabiedrisko attiecību speciāliste

Patentu valdes Attīstības un starptautiskās sadarbības departaments

E-pasts, tel.: ella.petermane@lrpv.gov.lv, [+37129496976](tel:+37129496976)

<https://www.vid.gov.lv/lv/jaunums/kampanas-esi-originals-izvelies-originalu-atklasana-jauniesi-uzrada-labas-zinasanas-par-viltotumu-atpazisanu>